

VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE STRÁŽA 2013



Obsah

1. Charakteristika obce	3
2. Rozvoj obce	7
3. Orgány samosprávy	8
4. Organizačná štruktúra	9
5. Rozpočet obce	11
6. Finančné vysporiadanie výsledku hospodárenia obce za rok 2013	16
7. Finančné výkazy	17
8. Dlh obce	20
Prílohy	21

1. Charakteristika obce

Obec Stráža leží v Severoslovenskom povážskom regióne, v blízkosti mesta Žilina, ktoré je vzdialené 15 km. Výmerou 317 ha sa rozprestiera v Terchovskej doline. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 320 do 550 metrov n. morom. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske účely. Poloha obce je výhodná vzhľadom na to, že jej os tvorí štátna cesta spájajúca obec s mestom Žilina a obcou Terchová. Obec Stráža je súčasťou okresu Žilina, ktorý bol utvorený na základe nového územnosprávneho členenia Slovenskej republiky a ten územne patrí do Žilinského kraja.

1.1. História obce

Obec patrila do majetku panstva Starého hradu Varín (pôvodný názov bol Varna). V prvej polovici 13. storočia mu patrilo územie na východe ohraničené Oravou, na juhu siahalo za riekou Váh, na západe po Kysucu a jeho severná časť bola totožná s poľskými hranicami. Hrad mal funkciu pohraničnej pevnosti Uhorska, chránil obchodnú cestu vedúcu popri Váhu z východu na západ a pravdepodobne bol aj mýtnou stanicou. Obyvateľstvo Stráže spolu s ďalšími obcami bolo povinné rôznymi dávkami a službami, medzi inými aj vojenskou a zároveň vydržovalo hradnú posádku.

Prvá písomná zmienka o obci Stráža je z 15. storočia, presnejšie z roku 1439, v donačnej listine kráľa Albrechta, ktorou svojej manželke Alžbete daroval viaceré mestá a panstvá v Trenčianskej stolici medzi ktorými bolo aj starohradské panstvo. Je pravdepodobné, že obec existovala už skôr. Niektorí historici na základe názvu obce poukazujú na možnosť jej vzniku už pred 13. storočím. Táto skutočnosť však nie je archeologicky doložená. Z iného historického dokumentu, týkajúceho sa majetkovej delby medzi Pongrávcami, neskoršími majiteľmi panstva sa dozvedáme, že v obci v roku 1520 bolo 6 sedliakov, 2 pustné role a čo je dôležité, spomína sa tu existencia richtára. Túto skutočnosť časť historikov vysvetľuje tak, že obec v priebehu 15. storočia mohla z pôvodného domáceho zvykového práva prejsť na nemecko-tešínske právo, neskôr známe ako žilinské v rámci dedinského práva a z toho vyplývajúcich výhod. Richtárska funkcia bola navyše voľne scudziteľná a tak zemepáni udeľovali dedičné richtárstvo buď ako odmenu za preukázané služby, alebo ho jednoducho predávali. Richtárovi prislúchala časť poplatkov z dávok dedinského obyvateľstva a pokút, bol prvostupňovým sudcom, z daňových poplatkov mu patril denár z každého 6. lánu (usadlosti). Dedinské obyvateľstvo malo právo na spoločné pasienky, na výrub dreva v lese a na rybačku. Najväčším prínosom pre postavenie poddaných v dedinách bolo presné vymedzenie povinností a platieb voči zemepánovi. Vzhľadom na skutočnosť, že obec bola ešte začiatkom 20. storočia typickou pasienkovo-roľníckou obcou a okolité dediny ako npr. Dolná Tižina, Belá a pod. sa dokázateľne riadili valašským právom, najpravdepodobnejšie je, že aj Stráža prešla na toto právo, alebo priamo vznikla valašskou kolonizáciou. Táto sa k nám začala šíriť koncom 14. storočia, nebola však jednotným prúdom ani etnicky ani časovo a tak pretrvala i do 16. storočia. Valasi boli pastieri. Svoje stáda kôz a oviec pásli na pasienkoch a holiach predtým hospodársky nevyužitých, preto k nim feudáli posielali svojich lokátorov. Dostávali do úžitku lesy, pasienky a niektoré výhody. Panstvu za to odvádzali peňažnú dávku, produkty z chovu a neplatili cirkevný desiatok ani štátnu daň. Neboli

povinní ani robotami. Vykonávali iba niektoré strážne a vojenské povinnosti. Valašské osady mali preto určitú súdnu a správnu autonómiu, ktorá bola v rukách voleného richtára.

1.1.1. *Názov obce*

V etnickom zložení obyvateľstva prevládal domáci prvok. Názov obce počas celej jej existencie si zachoval pôvodný slovenský, v staršom období pololatinský tvar. V roku 1439 je to possessio seu villa Strase, v roku 1520 Zthrasa, v roku 1598 Ztrza v r. 1773 Strassa. Od roku 1808 sa stretávame so slovenskou formou Stráža. V úradnom rakúsko-uhorskom listinnom materiáli sa používala pomad'arčená forma Sztrázsa, alebo preklad slovenského názvu – Nemesőr. Z 18.storočia je známa obecná pečať kruhová s priemerom 23 mm. V kruhopise je nápis SIGIL.P.SZTRAZA a kosoštvorec tvorený 9 bodkami. Centrom pečate je erbová figúra znázorňujúca koňa na paži.

1.1.2. *Pôvodné obyvateľstvo a pôvodná architektúra*

Obyvatelia sa živilí salašnickým chovom oviec, prácou v lese, roľníctvom a chovom dobytky. Neúrodná pôda ich nútila hľadať si neskôr aj iné zdroje obživy. Dostatok vápenca v okolí neďaleko Varína a v Nezbudskej Lúčke podnietil vznik vápenkárstva. Stráža bola potočnou dedinou z časti s nepravidelnou zástavbou. Sídelnou osou sa stal potok Varínka, ktorý určoval radenie obytných i hospodárskych jednotiek. Zrubové hospodárske stavby stáli vo dvoroch voľne cez cestu oproti obytným domom. 18. storočie znamenalo pre obec istý rozvoj, keďže v roku 1784 mala už 30 domov, v ktorých žilo 33 rodín, čo predstavovalo 208 obyvateľov. Pozvoľný rast pokračoval i v 19. storočí npr. v r. 1828 štatistiky uvádzajú 34 domov a 315 obyvateľov.

Pôvodnú drevenú architektúru dediny zničil veľký požiar ktorý vypukol 3.apríla 1910 v neskorých nočných hodinách. Vzhľadom na to, že základným stavebným materiálom väčšiny objektov bolo drevo, rýchlo sa rozšíril. Ohňu padlo za obeť 27 obytných domov a viac ako 60 hospodárskych stavísk, množstvo dobytky, obilia, krmivo a podobne. Celková škoda bola vyčíslená na viac ako 100 000,- korún. Takmer tri štvrtiny obyvateľov obce sa ocitlo bez strechy nad hlavou, osobného majetku a hrozil im hlad. Predstavenstvo obce sa rozhodlo obrátiť na ministerstvo vnútra so žiadosťou o udelenie dlhodobej bezúročnej pôžičky vo výške 60 000,- korún, pričom dlžníkom sa mala stať obec, ktorá by počnúc 1. novembrom 1911 každoročne splácala finančnú čiastku v takej výške, aby celková suma bola vrátená počas 20 rokov. Pôžička sa rozdelila medzi 30 najviac postihnutých rodín – pohorelcov. Poskytla ju žilinská úverová banka akc. spol. Stavebné práce boli zverené firme Karol Grün a synovia. Novovypracovaný plán Stráže z dôvodov protipožiarnej prevencie predpokladal výstavbu murovaných troj-priestorových domov so sedlovou strechou s valbou a murovaným štítom s väčšími dvojitémi oknami i dverami. Jeho realizáciou sa celkovo zlepšili hygienické pomery a podmienky bývania. Aj hospodárske budovy dostali murované a železobetónové časti. Stavebný materiál piesok, štrk z potoka Varínka použitý na stavbu mali pohorelci zdarma. Rovnaké nariadenie platilo aj na skaly získané z okolia. Podľa dohody obecného predstavenstva so stavebnou firmou mala byť výstavba hospodárskych budov ukončená do 1. augusta a rekonštrukcia celej dediny do 1. novembra 1910. 18. októbra však firma Grün a synovia hlásila, že práce ukončia do 25. októbra 1910. Obnova obce sa skončila.

1.2. Zdravotníctvo a sociálne služby

V obci Stráža sa nenachádza žiadne zdravotné zariadenie. Zdravotnú starostlivosť občanom obce poskytuje:

- Fakultná nemocnica v Žiline
- Praktická súkromná lekárka: MUDr. Hanáková Erika vo Varíne
- Detskí súkromný pediatri: MUDr. Milová Janka, MUDr. Marcová Oľga Varín
- Súkromná zubná ambulancia: MUDr. Kalužayová v Belej
- Súkromná gynekologická ambulancia: MUDr. Zajacová v Belej, MUDr. Tavač vo Varíne

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti zostane zatiaľ nezmenený. V súčasnosti plánuje súkromný majiteľ v Poľovníckeho hotela Diana vybudovať rehabilitačné a relaxačné centrum, ktoré by mohli občania využívať v rámci prevencie ako i liečby.

Sociálne služby v obci zabezpečuje Obecný úrad prostredníctvom zriadenej opatrovateľskej služby. Pre seniorov je vybudovaný Domov dôchodcov vo Varíne a v Terchovej. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať naďalej na opatrovateľskú službu t.j. domácu starostlivosť o chorých a starých občanov v rodinnom domácom prostredí. Zároveň sa budú aj naďalej členovia sociálnej komisie venovať sociálnej starostlivosti a pomoci pri riešení rôznych finančných, administratívnych, rodinných a iných sociálnych problémov v rodinách s deťmi, u starých, chorých, osamelých a spoločensky neprispôsobivých občanov ako i ostatných občanov v hmotnej núdzi.

1.3. Kultúra a šport

Na rozvoj športu pre deti, mládež i dospelých slúži športový areál v obci. Nachádza sa v ňom futbalové ihrisko, na ktorom sa odohrávajú tréningové i športové futbalové zápasy FK Stráža t.j. mužstiev žiakov, dorastencov i dospelých. V roku 2011 obec uskutočnila výstavbu multifunkčného ihriska, ktoré sa nachádza v blízkosti kostola. V letnom období slúži na rôzne hry ako napr. tenis, basketbal, korčuľovanie na kolieskových korčuliach a v zimnom období ako klzisko na krasokorčuľovanie a hokej.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Ženská spevácka skupina, Cirkevný spevácky zbor, Nezisková organizácia Úsvit Stráža a Miestna ľudová knižnica.

Na základe doterajšieho vývoju možno predpokladať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať naďalej na zabezpečovanie a organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí ako sú Deň matiek, Deň detí, Jánske ohne, Gorazdove dni, Mikuláš, Stretnutia dôchodcov a jubilantov a na zachovávanie kultúrnych tradícií, ktoré sa nám podarilo opätovne obnoviť v obci a to stavenie a

váňanie májov, vozový sprievod s ľudovou terchovskou muzikou a miestnou ženskou speváckou skupinou.

1.4. Demografický vývoj v roku 2013

Obyvatelia obce sú Slováci. Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu je vo väčšine kresťanskokatolícka. Prehľad počtu obyvateľov zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Počet obyvateľov k 31.12.2012	665
Počet obyvateľov k 31.12.2013	673
Počet detí od 0-14 rokov	114
Počet obyvateľov od 15-18 rokov	36
Počet obyvateľov od 19-60 rokov	416
Počet obyvateľov nad 61 rokov	107

Počet detí a mládeže do 18 rokov: 150

- z toho počet dievčat 82
- z toho počet chlapcov 68

Počet dospelých nad 18 rokov: 523

- z toho muži 245
- z toho ženy 278

Počet narodených detí: 7

Počet zomretých obyvateľov: 4

Počet odsťahovaných obyvateľov: 8

Počet prisťahovaných obyvateľov: 7

2. Rozvoj obce v roku 2013

Obec Stráža sa v roku 2013 napĺňala štyri strategické ciele obce: ekonomický rozvoj, sociálny rozvoj, dopravnú infraštruktúru a ochranu životného prostredia. Rozvoj obce zároveň ovplyvňujú aktuálne potreby občanov, ktoré sa obec snaží plniť v nadväznosti na rozpočet obce.

V roku 2013 zaobstarala obec lapače na budovu Materskej školy v Stráži vo výške 779,52 €. V materskej škole bolo doplnené detské ihrisko o nové prvky v celkovej hodnote 998,00 €. Obec obstarala pre materskú školu nové interiérové vybavenie v hodnote 1 195,00 €.

Pre športový areál bola obstaraná veľká prenosná brána v cene 910,80 €.

Plnenie cieľov v oblasti dopravnej infraštruktúry sa čiastočne naplnilo rekonštrukciou miestnej komunikácie Roveň. Obec vykonala rekonštrukciu MK Roveň vo výške 51 772,16 €. V budúcnosti plánuje obec rekonštrukciu zvyšných miestnych komunikácií.

Ochrana životného prostredia bola zameraná na opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku a na opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku. Vykonaná bola úprava vodných tokov, výstavba, údržba a oprava ochranných hrádzí pozdĺž vodných tokov, odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a porastov na brehu vodného toku.

V sociálno-kultúrnej oblasti obec organizovala kultúrne podujatia pre občanov ako Deň matiek, MDD a Mikuláš pre deti z obce a materskej školy a posedenie s dôchodcami.

3. Orgány samosprávy

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorá združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom v majetkovoprávných a pracovnoprávných vzťahoch obce je starosta. Starostom obce je bol v roku 2013 Ján Poliak. Starostu počas jeho neprítomnosti zastupuje zástupca starostu. Zástupcom starostu v počas súčasného volebného obdobia je Pavol Bačinský.

Obecné zastupiteľstvo je orgánom obce, zloženým z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Obecné zastupiteľstvo pozostáva zo 7 poslancov:

- Emília Mackovčinová,
- Mgr. Anna Trnková,
- Kamil Babiš
- Pavol Bačinský,
- Peter Bugáň,
- Peter Kolenčín,
- Juraj Kubala.

Poslanci Obecného zastupiteľstva vykonávali v roku 2013 svoju prácu v piatich komisiách, a to:

- Komisia životného prostredia: predseda – Pavol Bačinský
- Stavebná komisia: predseda – Juraj Kubala
- Športová komisia: predseda – Peter Bugáň
- Komisia verejného poriadku: predseda - Emília Mackovčinová
- Sociálna komisia: predseda – Peter Kolenčín
- Komisia pre preskúmanie majetkových pomerov: predseda – Mgr. Anna Trnková

4. Organizačná štruktúra

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj ďalších orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Úlohy, ktoré plní, vychádzajú zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znp. Obecný úrad zabezpečuje taktiež prenesený výkon štátnej správy. V oblasti územného rozhodovania a stavebného poriadku zabezpečuje prenesený výkon Stavebný úrad vo Varíne, v oblasti školstva Okresný úrad v Žiline – odbor školstva, v oblasti matriky Matričný úrad v Dolnej Tižine. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

V roku 2013 zamestnávala Obec Stráža na TPP priemerne 9 zamestnancov, na dohodu o vykonaní práci a dohodu pracovnej činnosti približne 2,58 zamestnancov. Podiel žien na celkovom počte pracovných síl bol 64 %, podiel mužov 36 %. Tabuľka č. 1 zobrazuje štruktúru zamestnancov pracujúcich v jednotlivých mesiacoch na úsekoch Obce Stráža.

Tabuľka č. 1 Prehľad počtu zamestnancov na jednotlivých úsekoch

rok 2013	počet zamestnancov				
mesiac	OcÚ	MŠ	PPO	CHD	Dohody
január	4	3	1	0	1
február	4	3	0	0	1
marec	4	3	0	1	1
apríl	4	3	2	1	2
máj	4	3	2	1	2
jún	4	3	2	1	3
júl	4	3	2	1	1
august	4	3	2	1	2
september	4	3	2	1	2
október	4	3	0	1	2
november	5	3	0	1	4
december	4	3	0	1	10

Zdroj: Vlastné spracovanie

Legenda k Tabuľke č. 1:

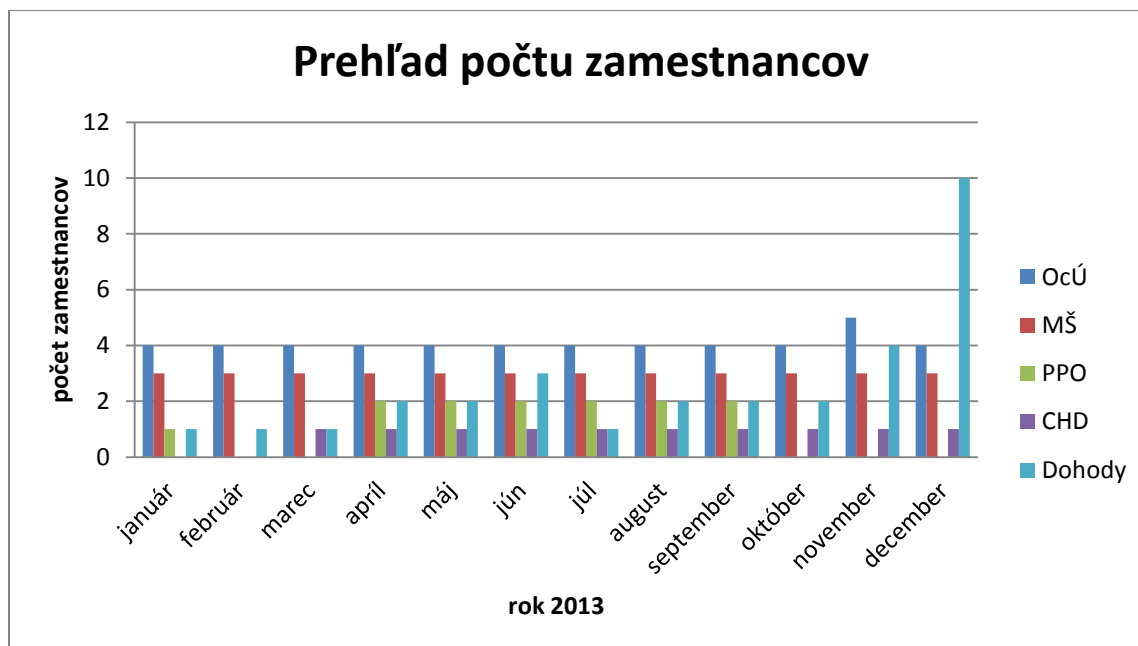
OcÚ – Obecný úrad

MŠ – Materská škola

PPO – Protipovodňové opatrenia

CHD – Chránená dielňa

Graf č. 1 Prehľad počtu zamestnanov



Z uvedeného grafu vyplýva, že počet zamestnancov pracujúcich na Obecnom úrade a Materskej škole v Stráži sa v priebehu roka 2013 nemenil. Menil sa počet zamestnancov na úseku Protipovodňové opatrenia. Nárast pracovných síl bol zaznamenaný v mesiacoch apríl – september, kedy boli prijatí 2 noví pracovníci na vykonávanie opatrení, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku a opatrení, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku. V marci 2013 bolo vytvorené chránené pracovisko kde bol prijatý 1 zamestnanec.

5. Rozpočet obce

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom roku je rozpočet obce, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce, obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom pôsobiacim na území obce ako aj k obyvateľom žijúcim na území obce.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 13.12.2012 uznesením č.69/2012.

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

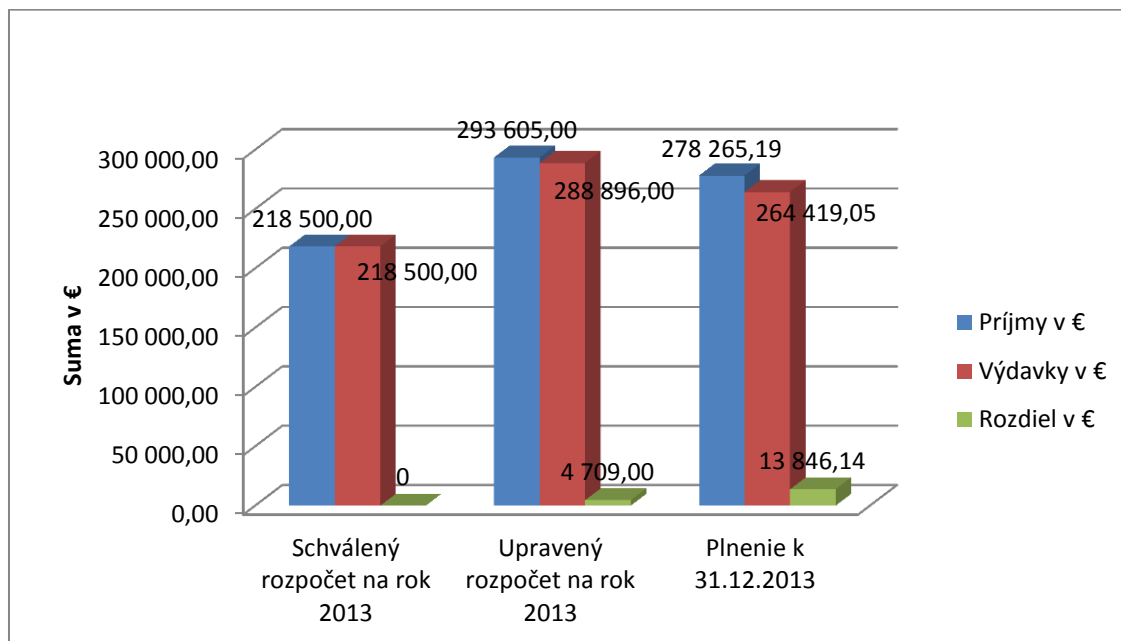
- prvá zmena schválená dňa 29.05.2013 uznesením č. 12/2013,
- druhá zmena schválená dňa 17.09.2013 uznesením č. 24/2013,
- tretia zmena schválená dňa 20.09.2013 rozpoč. opatrením č. 3/2013 starostom obce,
- štvrtá zmena schválená dňa 17.11.2013 uznesením č. 28/2013,
- piata zmena schválená dňa 11.12.2013 uznesením č. 34/2013.

V nasledujúcom grafe uvádzame pomer schváleného a upraveného rozpočtu s plnením k 31.12.2013.

Tabuľka č. 2 Rozpočet obce vrátane nerozpočtovaných príjmov a výdavkov

	Schválený rozpočet na rok 2013	Upravený rozpočet na rok 2012	Plnenie k 31.12.2013
Príjmy v €	218 500,00	293 605,00	278 265,19
Výdavky v €	218 500,00	288 896,00	264 419,05
Rozdiel v €	0	4 709,00	13 846,14

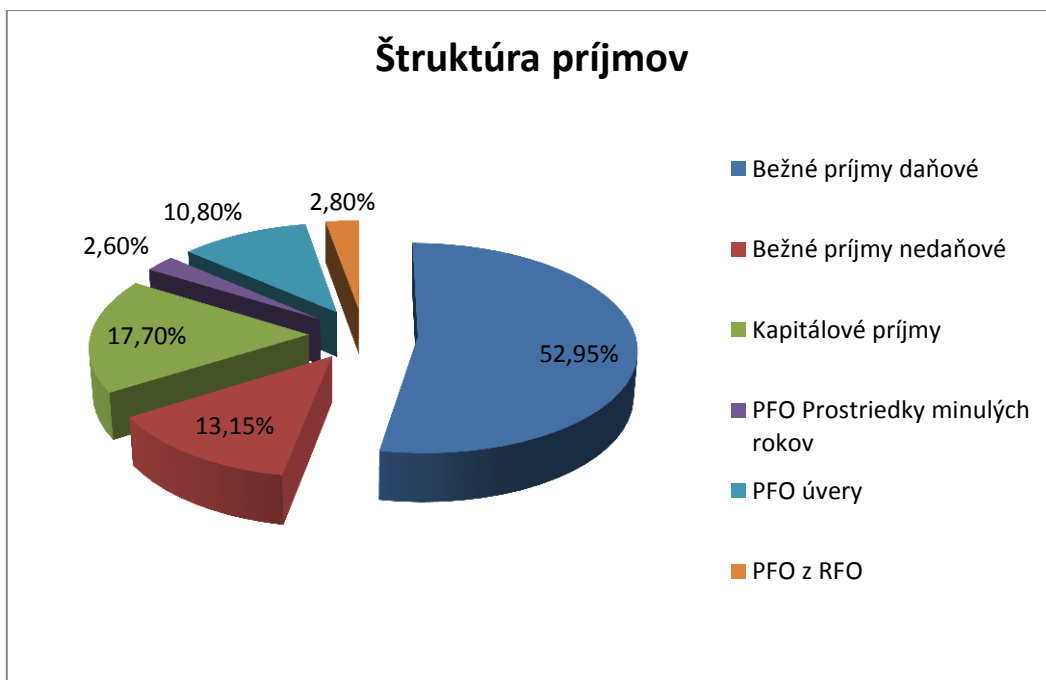
Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 2 Pomer schváleného a upraveného rozpočtu s plnením k 31.12.2013

Schválený rozpočet bežných príjmov bol v priebehu roka navýšený o 28 681,00 € a schválený rozpočet bežných výdavkov bol navýšený o 20 875,00 €. Schválený rozpočet kapitálových príjmov bol v priebehu roka navýšený o 1 000,00 €. Schválený rozpočet kapitálových výdavkov bol v priebehu roka navýšený o 49 201,00 €.

Do rozpočtu obce boli v roku 2013 zapájané príjmové a výdavkové finančné operácie. Schválený rozpočet príjmových finančných operácií bol v priebehu roka navýšený o 44 983,98 € a rozpočet výdavkových finančných operácií bol navýšený v priebehu roka o 200,00 €.

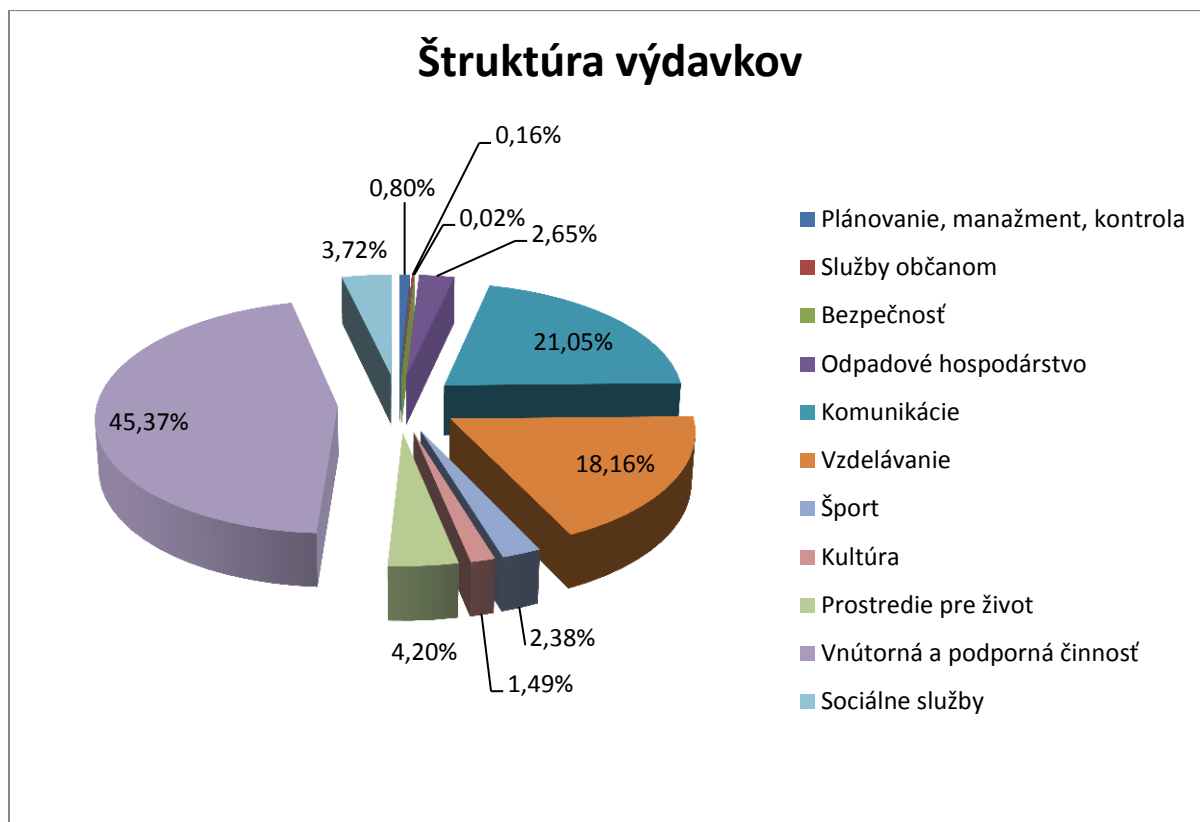
Prehľad jednotlivých zdrojov príjmov rozpočtu Obce Stráža v roku 2013 a ich podiel na celkových príjmoch rozpočtu uvádza graf č. 3.

Graf č. 3 Štruktúra príjmov Obce Stráža v roku 2013

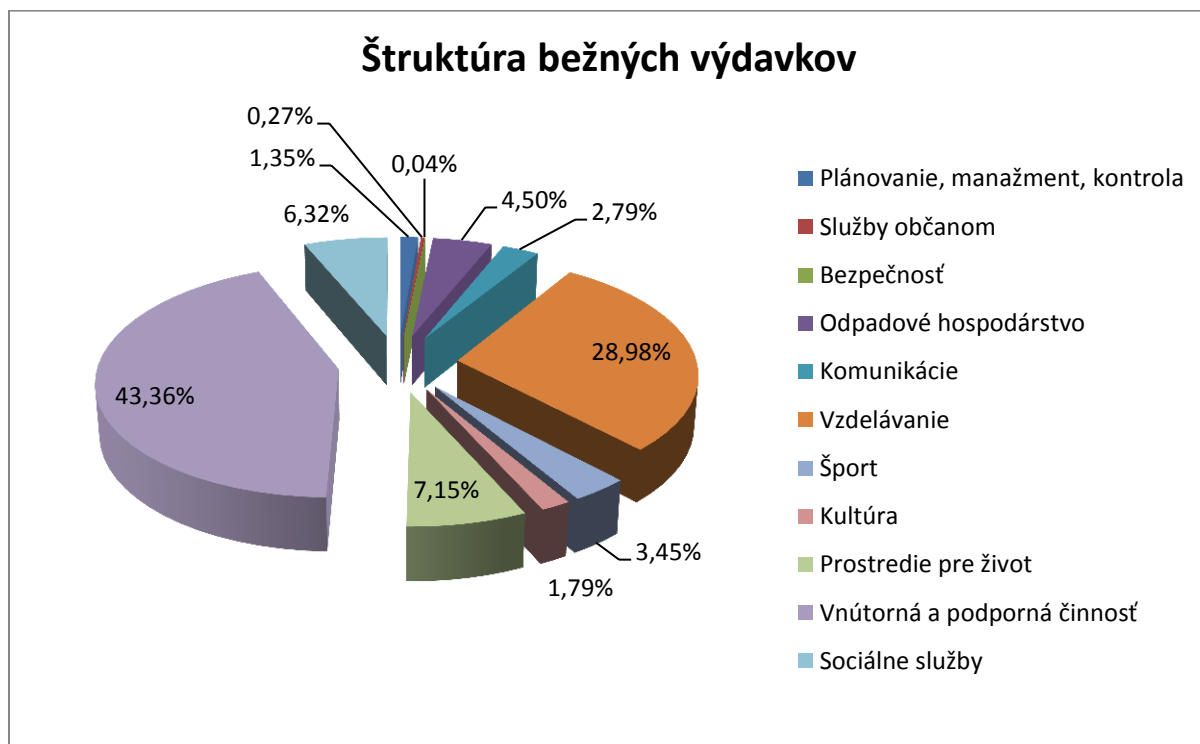
Najväčším zdrojom príjmov do rozpočtu obce boli v roku 2013 daňové príjmy, ktoré tvorili až 52,95 % všetkých príjmov obce. Najväčšiu časť daňových príjmov tvorí výnos z dane fyzických osôb, tzv. podielová daň, ktorá bola v roku 2013 na úrovni 129 864,85 €, čo je 88,26 % daňových príjmov.

Výdavková časť rozpočtu je rozdelená do jedenástich programov, ktoré sú vnútorne členené na podprogramy a prvky. V grafe č. 4 uvádzame podrobný prehľad realizovaných výdavkov Obce Stráža podľa programovej štruktúry.

Graf č. 4 Štruktúra výdavkov Obce Stráža v roku 2013



Graf č. 5 Štruktúra bežných výdavkov Obce Stráža v roku 2013



Graf č. 6 Štruktúra kapitálových výdavkov Obce Stráža k 31.12.2013

Kapitálové výdavky boli vynaložené na nasledovné investičné akcie:

Komunikácie – rekonštrukcia MK Roveň

- nákup pozemkov v sume 273,37 Eur,
- vypracovanie prípravnej a projektovej dokumentácie „Rekonštrukcia MK Roveň“ v sume 660,00 Eur,
- rekonštrukcia MK Roveň v sume 50 399,97 Eur,

Materská škola

- realizácia snehových lapačov na budovu MŠ v sume 779,52 EUR,
- nákup prvkov detského ihriska v sume 998,00 EUR,
- nákup interiérového vybavenia 1195,80 Eur,

Šport

- realizácia veľkej prenosnej brány v sume 910,80 EUR,

Kultúra

- realizácia snehových lapačov na budovu kultúrneho domu v sume 1 169,28 Eur.

Tabuľka č.3 Štruktúra výdavkových finančných operácií Obce Stráža k 31.12.2013

Druh výdavku	Suma v €
Splátka istiny (Bankový úver dlhodobý)	3 643,85 €
Splátka istiny (Preklenovací úver rekonštrukcia MK)	48 810,01 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

6. Finančné vysporiadanie výsledku hospodárenia Obce Stráža za rok 2013

Prebytok rozpočtu v sume 53 408,65 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zdrojom rezervného fondu minimálne vo výške 10 % prebytku.

Prebytok rozpočtu v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu je kladný rozdiel medzi časovo rozlíšenými príjmami a časovo rozlíšenými výdavkami (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Podrobný výpočet výsledku hospodárenia je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4 Výpočet výsledku hospodárenia za rok 2013

	Skutočnosť k 31.12.2013 v celých €
Príjmy celkom	277 834,18
z toho :	
Bežné príjmy	183 663,38
Kapitálové príjmy	49 186,82
Finančné príjmy	44 983,98
Výdavky celkom	264 419,05
z toho :	
Bežné výdavky	155 459,89
Kapitálové výdavky	56 386,74
Finančné výdavky	52 453,86
Hospodárenie obce za rok 2013	21 003,57

Zdroj: Vlastné spracovanie

7. Finančné výkazy

V zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje obec individuálnu účtovnú závierku. Obsahom účtovnej závierky je súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky k účtovnej závierke a finančné výkazy.

V tabuľke č. 5 uvádzame prehľad aktív Obce Stráža zo súvahy k 31.12.2013.

Tabuľka č. 5 Vývoj aktív Obce Stráža v rokoch 2012 a 2013

Aktíva	2013			2012
	brutto	korekcia	netto	netto
	Eur	Eur	Eur	Eur
Spolu majetok	1 188 136,28	369 716,25	818 420,03	615 236,94
Neobežný majetok	1 177 711,25	369 716,25	807 995,00	602 032,36
Dlhodobý nehmotný majetok	1 605,67	1 353,79	251,88	373,88
Dlhodobý hmotný majetok	1 068 302,30	368 362,46	699 939,84	494 512,20
Dlhodobý finančný majetok	107 803,28	0,00	107 803,28	107 146,28
Obežný majetok	9 132,09	0,00	9 132,09	12 545,11
Zásoby	0,00	0,00	0,00	0,00
Zúčtovacie vzťahy	0,00	0,00	0,00	0,00
Pohľadávky z toho:	977,75	0,00	977,75	1 927,39
dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00	0,00
krátkodobé pohľadávky	977,75	0,00	977,75	1 927,39
Finančné účty	8 154,34	0,00	8 154,34	10 617,72
Časové rozlíšenie	1 292,94	0,00	1 292,94	659,47

Zdroj: Súvaha Obce Stráža k 31.12.2013

Dlhodobý hmotný majetok má najväčší podiel na celkovom majetku obce, a to až 85,52 %. Stavby tvoria až 70,43 % na celkovom dlhodobom hmotnom majetku. Dlhodobý nehmotný majetok je tvorený drobným dlhodobým nehmotným majetkom a ostatným dlhodobým nehmotným majetkom. Dlhodobý finančný majetok tvoria podielové cenné papiere v obchodných spoločnostiach. Z celkovej sumy pohľadávok 977,75 € tvorili pohľadávky po lehote splatnosti 100,00 %. Celkové pohľadávky klesli v roku 2013 o 50,73 % oproti roku 2012.

Tabuľka č. 6 Vývoj pasív Obce Stráža v rokoch 2012 a 2013

Pasíva	Eur	Eur
	2013	2012
Spolu vlastné imanie a záväzky	818 420,03	615 236,94
Vlastné imanie	360 903,72	174 361,09
Kapitálové fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia minulých rokov	173 925,20	162 739,72
Výsledok hospodárenia za ÚO	186 321,52	11 621,37
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Záväzky	78 768,65	93 165,07
Rezervy	3 539,47	4 382,4
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	388,81	76,36
krátkodobé záväzky	11 079,04	2 282,13
Bankové úvery	63 761,33	86 424,18
Časové rozlíšenie	378 747,66	347 710,78

Zdroj: Súvaha Obce Stráža k 31.12.2013

V bežnom účtovnom období hospodárila obec so ziskom vo výške 186 321,52 €. Hodnota rezerv klesla v roku 2013 o 19,23 % oproti roku 2012. Krátkodobé záväzky k 31.12.2013 vo výške 11 079,04 € boli tvorené mzdami a odvodmi z miezd do orgánov sociálneho a zdravotného zabezpečenia za obdobie 12/2013 a faktúrami za mesiac december 2013. Všetky záväzky boli v lehote splatnosti. Najväčšou záväzkovou položkou boli v roku 2013 úvery, ktoré tvorili 80,95 % z celkových záväzkov.

Tabuľka č. 7 Vývoj nákladov Obce Stráža v rokoch 2012 a 2013

Náklady	2013	2012
	hlavná činnosť	hlavná činnosť
	Eur	Eur
Spolu náklady	194 444,32	198 469,79
Prevádzková činnosť	192 570,02	196 106,23
Spotrebované nákupy	12 073,39	19 726,94
Služby	33 421,72	36 169,04
Osobné náklady	106 271,67	108 515,79
Dane a poplatky	135,10	283,30
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	10 755,67	7 376,50
Tvorba rezerv a oprav. položiek	0,00	0,00
Odpisy dlhodobého majetku	29 912,47	24 034,66
Finančná činnosť	1 874,30	2 363,56
Úroky	1 292,88	1 652,76
ostatné finančné náklady	581,42	710,80
Mimoriadna činnosť	0,00	0,00
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	0,00	0,00

Zdroj: Výkaz ziskov a strát Obce Stráža k 31.12.2013

Náklady na prevádzkovú činnosť klesli o 1,80 % oproti roku 2012. Najväčšou nákladovou položkou v rámci prevádzkových nákladov roku 2013 boli osobné náklady, ktoré tvorili 55,19 % podiel na celkových prevádzkových nákladoch. V roku 2013 bol pokles nákladov na spotrebované nákupy o 38,80 % oproti roku 2012, taktiež poklesli náklady na služby o 7,60 % oproti roku 2012, naopak ostatné náklady na prevádzkovú činnosť vzrástli o 24,46 % oproti roku 2012.

Tabuľka č. 8 Vývoj výnosov Obce Stráža v rokoch 2012 a 2013

Výnosy	2013	2012
	hlavná činnosť	hlavná činnosť
	Eur	Eur
Spolu výnosy	380 768,06	210 092,46
Prevádzková činnosť	341 494,42	166 449,42
Tržby za vlastné výkony a tovar	10 310,68	10 073,2,
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	147 881,34	147 425,49
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	178 920,00	3 543,08
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	4 382,40	5 407,65
Finančná činnosť	12,93	11,15
Úroky	12,93	7,83
výnosy z dlhodobého fin. majetku	0,00	3,32
ostatné finančné výnosy	0,00	0,00
Mimoriadna činnosť	0,00	0,00
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a RP obcí, VÚC	39 260,71	43 631,89

Zdroj: Výkaz ziskov a strát Obce Stráža k 31.12.2012

Najväčšou výnosovou položkou boli v roku 2013 daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov, ktoré tvorili 46,99 % celkových výnosov, nasledovali ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti s 38,84 % z celkových výnosov. V roku 2013 nastal pokles výnosov z transferov a rozpočtových príjmov o 32,94 % oproti roku 2012.

8. Dlh obce

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení neskorších zákonov definuje dlh obce a spôsob určenia výšku dlhu obce.

Závazky obce vyplývajúce z úverových zmlúv boli k 31.12.2012 vo výške 63 761,33 €. Podrobný stav a vývoj úverov uvádza tabuľka č. 9.

Tabuľka č. 9 – Stav a vývoj úverov obce

Úver	Výška úveru v €	zostatok istiny v €	
		k 31.12.2012	k 31.12.2013
Prima banka - 02/074/09	40000,00	37 614,17	33 761,33
Nebankový - preklenovací komunikácie	50932,18	48 810,01	0,00
Nebanková pôžička – Rekonštrukcia MK Roveň	30 000,00	0	30 000,00
Dlh obce spolu (FIN 6-04)		86 424,18	63 761,33
Celkový dlh obce (§ 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z.)		43 980,70	63 761,33

Zdroj: Vlastné spracovanie

Obec Stráža vyplatila v roku 2013 nebankový preklenovací úver, ktorý sa týkal refinancovania rekonštrukcie miestnych komunikácií. Zároveň prijala novú pôžičku od spoločnosti Voms, s.r.o. na refinancovanie nákladov súvisiacich s rekonštrukciou MK Roveň. Celkový dlh obce tak v zmysle ustanovenia § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. bol k 31.12.2013 v sume 63 761,33 €.

Prílohy

Súvaha k 31.12.2013

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2013

Poznámky k 31.12.2013

Fin 1 – 04 k 31.12.2013

Fin 2 - 04 k 31.12.2013

Fin 6 – 04 k 31.12.2013

V Stráži, dňa 22.05.2014

Vypracovala: Ing. Jana Púčeková

Štatutárny orgán:

Ján Poliak
starosta obce

Výročná správa obce Stráža za rok 2013 bola vyvesená na obecnej tabuli dňa: 22.05.2014.

Podané návrhy a pripomienky: žiadne.

Výročná správa obce Stráža za rok 2013 bola schválená Obecným zastupiteľstvom v Stráži dňa, uznesením č.19/2014. Podané návrhy a pripomienky: žiadne

Výročná správa obce Stráža za rok 2013 bola zvesená z úradnej tabule obce dňa 04.07.2014.

Podané návrhy a pripomienky: žiadne.